

reiste ud paa Landet og bleve Jorddyrkere; thi i den Henseende behøver man ikke nogen Forandring, det kunde de gjøre nu, dertil behøves ingen ny Lov. Naar man derimod taler om Hæningsfrihed i den Forstand, at Kjøbstadsboerne maae drive den Bedrift, hvorved de ernære sig, paa Landet, saa er der Tale om større Frihed; men det er, som Enhver vil see, noget aldeles Forffjelligt, derfra kan ingen Sammenligning drages. Naar man taler om det Urigtige i at modsætte sig denne Frihed, saa maa jeg i det Hele erindre om, hvad der saa stærkt blev fremhævet ved anden Behandling, men som idag synes at være undgaaet Opmærksomheden, at her nemlig er Tale om, hvorvidt det nu er det rette Tidspunkt. Det blev, som sagt, meget stærkt udhævet under 2den Behandling, og jeg troer, at det, der bestemte endeel af Salens Medlemmer til at stemme som de gjorde, var, at de fandt Tidspunktet for denne Lov ubetimeligt. Jeg vil ingenlunde erklære mig imod, at en saadan Frihed gives under andre Forhold, men jeg vil bestemt erklære mig imod, at den gives i det nærværende Dieblif, og jeg troer, at jeg kun behøver at fremhæve dette, da Grunden, hvorfor jeg dømmer saaledes, er tilstrækkelig antydet under Sagens 2den Behandling. Den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 5te Valgkreds (Witth) har givet os, hvad han kaldte en statistisk Oplysning; men jeg troer, at den mangler en væsentlig Egenffab for at kunne kaldes en Oplysning. Han nævnedes, jeg troer, 50 Udparcelleringer imod 3 Sammenlægninger til 20 Edr. Hartorn, men, for at man skulde kunne dømme Noget om dette Forhold, maatte han have sagt, hvormegit Hartorn der var udparcelleret ved disse 50 Udskjænkninger, og hvormegit der var sammenlagt til disse 3 Gaarde, og, naar man lægger Mærke dertil, vil man vistnok ikke finde Forholdet at være 50 med 3, men at være noget langt mindre med Hensyn til Udskjænkningen. (Witth: Langt mere; 50 aarlig!) Det er imidlertid kun 2 Punkter;

jeg holder mig til, at for Diebliffet er den hele Lov ubetimelig. Den Bestemmelse, vi her tale om, er for Diebliffet i mine Dine noget, jeg vil ikke bruge Ordet Farligt, det kunde synes for stærkt, men det er dog Noget, jeg frygter for, og jeg maa derfor tilraade det ærede Thing at holde sig til den Afstemning, der foregik ved 2den Behandling over disse Punkter.

Madvig: Naar jeg tillader mig at tage Ordet i en Sag, der ligger fjernt fra de Gjenstande, hvormed jeg ellers pleier at beskæftige mig, og som jeg ellers pleier at tale om heri Salen, saa er det for det Første, fordi der under denne Sag er fremkommet deels directe Udtalelser, deels Antydninger, for hvilke der synes at ligge saadanne Ansuelser til Grund, som jeg troer bør bestemt imødegaaes, og dernæst ogsaa, fordi jeg har været med at stille et Endringsforslag, som vel ikke udtrykker, hvad jeg holder for det absolut Rigtige, men kun udtrykker min Mening om, hvortil man idetmindste for Diebliffet maae gaae, indtil Forholdene fuldkommen berettiger til noget Mere, og indtil Stemningen bliver for at give dette Mere. — Jeg troer nemlig, at det at sætte en Grændse af 20 Edr. Hartorn for Sammenlægningen, aldeles ikke svarer til det, som i og for sig er det Rigtige, og at denne Størrelse, ligesaavel som om man gaaer op til 30 eller ned til 12 eller 8, er meget vilkaarlig. Jeg troer imidlertid ikke, at der for Diebliffet kan være Tale om at opnaae en større Frihed, og jeg troer ogsaa, at der er Grunde, som maae indfrænke den Fordring, som Friheden ellers kunde gjøre i denne Sag. Naar jeg siger, at der er fremkommet Ansuelser, som mig synes maae møde en bestemt Indsigelse, saa ere disse vel tildeels idag imødegaaede af andre Talere; men det forekommer mig dog, at man ikke har fremhævet, at det virkelig undertiden er blevet gjort gjældende, at man maatte sørge for at bestemme disse Forhold efter Folks Formue i Almindelighed.